

Conclusies van workshop 2: De impact van transmigratie op lokale en federale politiediensten

Hoewel transmigratie geen juridisch bestaande term is, weet iedereen meteen waarover we het hier hebben: migranten op doortocht (“transit”) in ons land, vaak op weg naar het VK zodat ze uitdrukkelijk géén asiel willen aanvragen in ons land. Dat plaatst ons meteen voor de patstelling dat we hen enerzijds moeten vragen om ons land te verlaten en anderzijds moeten we tegelijk deze onrechtmatige stroom richting VK trachten een halt toe te roepen.

Migratie is geen nieuw probleem; we vinden het doorheen de ganse geschiedenis en er is geen adequate oplossing voor. Hoewel de verscheidene routes naar de Europese Unie toe vrij stabiel zijn, variëren ze in frequentie en intentie zodat er tijdelijke schommelingen zijn in de instroom. Denk bijvoorbeeld maar aan de deal die de Europese Unie met Turkije afsloot of de afspraken tussen Libië en Italië. Hoewel er in 2017 in zijn totaliteit beduidend minder migranten de Europese Unie bereikten dan in dezelfde periode in 2016, zijn er toch nog grote aantallen die voorheen de Europese Unie bereikten en nu alsnog proberen het VK te bereiken. Het is dan aan landen als BE, NL en FR om deze interne stroom richting “het beloofde land” alsnog tegen te houden.

Aan de hand van enkele concrete voorbeelden van samenwerking in ons land tussen de lokale en federale politie, de lokale overheden, de gerechtelijke overheden,... werd aangetoond dat de situatie heel lokaal wordt aangepakt waardoor ook hier het fameuze “waterbedeffect” speelt: maatregelen die getroffen worden op de ene plaats, ressorteren effecten elders. Om er voor te zorgen dat de problemen niet blijven verschuiven, is er nood aan (nog meer?) overkoepelend overleg en coördinatie dan nu al het geval is. Op niveau van de provinciegouverneurs wordt hier en daar al een eerste aanzet toe gegeven.

Heikel punt in de hele discussies is wiens bevoegdheid dit nu eigenlijk is? Denk bijvoorbeeld maar aan de migranten die aangetroffen worden in en rond de parkings: is het aan de wegpolie, de lokale politie, de lokale overheid,... om een gepast antwoord op alle mogelijke problemen van overlast, openbare veiligheid maar eventuele ook zorg en gezondheid een gepast antwoord te geven? In elk geval is het duidelijk dat er nu heel wat politiecapaciteit naar het beheer van deze problematiek gaat waardoor andere prioriteiten binnen het politiewerk en de basispolitiezorg in het gedrang dreigen te komen. De bestaande (administratieve) afhandelingsprocedures voor deze categorie van personen zijn heel tijdrovend waarbij men vaak daags nadien dezelfde personen al dan niet op een andere locatie opnieuw aantreft en dan de hele procedure opnieuw moet afwerken om te eindigen met een eenvoudig “bevel om het grondgebied te verlaten”. Hierdoor wordt er op heel wat plaatsen autonoom beslist om enkel nog reactief op te treden gezien de middelen, tijd en opvangcapaciteit vaak ontoereikend zijn.

Er werd dan ook een oproep gedaan tot meer solidariteit: (transit)migratie is geen politieel probleem – het is een maatschappelijk probleem dat om een geïntegreerde aanpak vraagt. De politie kan (en moet) dit probleem niet oplossen; zij kan het probleem enkel naar best vermogen beheren. Het is aan de samenleving om voor een omvattende aanpak te zorgen. De vraag wordt gesteld of het misschien komt doordat de maatschappij hier onvoldoende WINST in ziet waardoor er weinig verandering wordt waargenomen.

Tot slot werd gewezen op het belang correct te communiceren naar de bevolking toe om polarisering van het maatschappelijk veld te vermijden. De vraag werd gesteld of de moeizame aanpak van de migratieproblematiek binnen Europa niet mee aan de basis zou liggen van de Brexit en de huidige breuklijnen binnen de Europese Unie.

ADV Mieke HAENTJENS | DAO Operationele Steurn

Federale Politie | Directie van de operaties inzake bestuurlijke politie

